

Lo Somaten

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari y en las principals lli-
berias d'aquesta ciutat y de fora.
A Barcelona: Kiosco del Sol Rambla de las Flores.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

REUS, Divendres 13 de Febrer de 1903.

ANY XVIII

NUM. 4.496

Redacció y Administració: Arrabal baix Jesús, 4.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 1'25
En provincias, trimestre. " 4-
Extranjer y Ultramar. " 8-
Anuncio, á preus convencionales

PASTILLAS SERRA: Son las mellors pera curar la **TOS**
y totas las malalties del aparato respiratori, porque modifican las mucosas,
facilitan la espectoració y fan desapareixe en un sol dia la opressió del pit
y l' ofech.

Se poden pendre sense cap perill porque no contenen opi ni morfina.
En venen á casa del autor, FARMACIA SERRA, Arrabal de Santa Ana
núm. 80, devant del nou casal del Banch d' Espanya y FARMACIA NOVA de
don Napoleón Batalla, ex-Portal de Jesús.

CHAMPAGNE MIRO Y TARRAGÓ

DEMANEULO EN LAS PRINCIPALS BOTILLERIAS, COLMATS, CONFITERIAS, HOTELS Y RESTAURANTS

AIXAROP DE HIPOFOSFITS CLIMENT

LA LLEGÍTIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Haventse presentat á la meva clínica la Sra. D. N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, manca-
la de gana y de forsas, vaig prescriureli l' Aixarop Climent marca SALUD, y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrá appetit y forsas y se li regularisaren las reglas.
—Dr. Letamendi.

Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d' un any de una escrófula crònica. Cansat d' usar sens cap resultat quantas emul-
sions y reconstituyens se preconitzan pera aquestos cassos, vaig ensajar los Hipofosfita Climent, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—Dr. Lo-
renz, Catedratic de Barcelona.

Exigeixis lo llegitim Aixarop Climent SALUD, únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expèn altre del mateix nom.

APERITIU-CORROBORANT

Tónich-febrífugo

THE COSMO S. EN C. Y DE C. EN P.
BARCELONA

Única casa productora pera la exportació á América

LOT

SE PREN ab aygua, ó pur: abans de men-
jar com aperitiu; després com digestiu.
—Demanda en tots los cafés, ultramarins, casi-
nos, confiterias, etc.
Los pedidos, així per Espanya com pera Amé-
rica, dehen dirigitse á The Cosmo S. en C. y de
C. en P.—BARCELONA.
Agent General á Reus, Joseph Martorell, S. en C.
Carrer Monterols número 30.

GUANOS

FABRICATS PER LA CASA MASSÓ Y FERRANDO

Superiors á 20 y 22 pessetas lo sach de 70 kilós
Especial pera vinyas á 13 pts.

Lo propietari que vullga conseguir bonas cullitas que probi los
guanos dels senyors

MASSÓ Y FERRANDO.—REUS

LO CALENDARI DE "ICU-CUT!"

SE VEN EN LA LLIBRERIA DE

TOST GERMANS

Se venen també llapideras ab lo retrato d' en Robert, Verdaguer, y
totas las obras que edita «L' Avenç» de Barcelona.—Blocs cata-
lans (de la «cuynera catalana»).

PERE BANÚS

METJE-CIRURGIÀ—Dentista

Practica totas las operaciones de la boca: avulsions, ablasions,
recseccions, etc.—Reb tots los dias.

DENTADURAS de tots los sistemes. Paladars artificials y
contentatius pera las fracturas de la mandíbula.

Plassa del Castell 1, ler.—REUS

Conferencia d' en Miquel Laporta
á Arenys de Mar

Dona goig, digué 'l conferenciant, veure
aplegada a concurrència tan nutritiva pera es-

coltar una prédica d' autonomia. Aixó demós-
tra que encara es viu lo poble a Catalunya,
que una aspiració patriótica 'l desvetlla, que
sentiments vibrants d' amor aletejan en sos
cors y sagellan nostres fronts ab la besada
de la pau. Faig cas omís, continuá, del meu

amor a la terra catalana; al triatme a l'm
pera donar aquesta conferencia, era obligar-
me a cumplir un deute de fill, que bon fill no
es qui s' creu contendre mérits pera defensar
a sa Mare.
Si comenso dihentvos ciutadans, potser
semblará a alguns que faig olor a demócra-
cia, si us dich republicans, excluhira als que
com nosaltres no pensan; si us anomeno fede-
rals, tal volta concretaria massa. Avuy per
la naturalesa del acte no us diré res d' aixó,
us diré catalans, y ab aquesta paraula envól-
callo los tres calificatius y 'm dirigeixo a
tots.

Catalunya sempre s' ha distingit per son
esperit liberal y democrátich. Ja ab acabar
lo sigle XIII lo rey Martí I Humá deya que
cap poble del mon era tan lliure com Catalu-
nya y aquesta mateixa tendencia deixava
veurer la guerra dels Segadors, tant que din
lo canonge Claris s' havia pensat en l'esta-
bliment de la república. Avuy que 's defen-
sors de la república en las gacetillas de pe-
riódichs pretenen enganyar al poble presen-
tantli al Catalanisme com a una regressió als
temps del absolutisme y de la Inquisició, es
espínós tractar aquest assumpto porque té
que lluytar contra la prevenció d' ánim en
sentit contrari, pero no per ser espínós de-
ixar d' esser metes necessari y convenient. Solza-
ment a un negat en Historia pot sentirli re-
prejar al Catalanisme d' absolutista. Jaime
I, Pere II y Pere III malgrat esser católics,
cumplint lo seu deber, escoltaván los anató-
mas Pontífichs com aquell que sent ploura.
A Catalunya es precisament ahont la In-
quisició debía ajustarse dintre 'ls seus límits

y exemple en donaren los Concellers de la ciutat trayent del silló al inquisidor que l'havia usurpat. Reunit lo Consell, entre núvuls d'incens s'aixecava l'hostia, desde l'chor se cantaven himnes al Criador, l'armonia de l'orga acompanyava las veus dels fidels y dels sacerdots y quan los concellers invitaren al inquisidor a que deixés lo sitial que illegalment ocupava, la inebdiencia d'aquest obligá a usar de la violencia pera traurel y fou arrossegat pel poble que ni devant de Deu ni devant de l'hostia se permetia en nostra terra l'incumpliment de la lley y també s'cantan alabansas a Deu trayent a fora als usurpadors y als tirans.

Ab altres exemples se demostra igualment l'esperit lliberal de Catalunya. En la Crònica del Rey Pere IV se troba un episodi que explica que venint per terras d'Aragó, al dir-li un dels seus acompanyants que un poblet que tenia a la vista era 'l primer de Catalunya, digué 'l Rey: "Oh terra benehida poblada de llibertat!,"

En aquells temps fins en las Corts catalanas se respirava ambient democràtic. Al acabar la legislatura, lo Rey que per pacte governava al poble, baixava del seu sitial y abressava als representants. En Joan Fivaller, conseller de Barcelona, fou qui al establir en Ferrán d'Antequera lo vectigal de la carn, maná que fos lo Rey lo primer de passar per l'adressador, exigint als empleats del Mercat que no donguessin als criats d'en Ferrán cap c'asse de las especies tributarias sense pagar l'impost.

Carles V anant d'excursió y trobantse prop de Poblet maná al trompeta que truqués al convent y quan s'anunciá dihent que era un missatger del Rey en Carles, li respogueren que a n'aquell Rey no l'coneixian, que no era de casa seva. Las portas del convent li foren obertas quan manifestá que era 'l comte de Barcelona. Demostració plena del elevat concepte de que sostenian los seus drets los catalans en aquellas épocas.

Dihen que 'l Catalanisme vol ressucitar lo reaccionarisme, ab desconeixement manifest de la historia, ja que a Catalunya antigament regia una ben entesa tolerancia respectantse mutament los individuos de las distintas religions que s'professavan en nostra terra, y es més aquesta llibertat imperant en temps de atrás, no s'coneix avuy en l'Estat espanyol ahont, governant en Sagasta y repicant cada dia a tolerancia, no fou possible obrir a Madrid una capella protestant.

Sapigut es de tothom que 'l barri del Call de Barcelona doná aculliment als juhens quan de Fransa sigueren expulsats, y en las antigas lleys catalans de procediment, se troba establerta una fórmula de juraments pels que no professan la religió católica. Aixó succehia en la edat mitjana. Si 'ls católics juravan per Deu y 'ls Sants Evangelis, podian los moros en los juraments invocar a Mahoma. Avuy s'obliga al home, professi la religió que vulgui, a jurar ab la forma pels católics establerta, y al desobedient se 'l processa y se 'l condemna. Valenta manera de respectar la conciencia en un poble lliberal.

Vegis, donchs, quan lluny está lo Catalanisme de ser reaccionari. Si avans no ho era, molt menys ho pot esser avuy. Es necessari que 'l poble estudihi bé la historia de Catalunya y veurá la veritat. Convé molt desvetllarlo perque 'ls murris l'estafan.

La paraula mesocracia significa govern de la classe mitja, aristocracia de la classe privilegiada, y democracia govern del poble. La democracia, diu Montesquieu, se fonamenta en la virtut, que, com diu Kant, es los imperatius categórics de nostra voluntat que s'resolen en la honradesa. Aquesta deu comensar en l'home, seguir en la familia y acabar en la societat y en la Pàtria. No creyen que s'puga ser honrat en una sola d'aquestas situacions y no en las altres, que l'home que no ho es en la familia tampoch pot serho en la vida política. Los homes de carn, del vil metall, nes dirán que som uns somniadors, que nostras ideas no poden surar en los temps

moderns, que la falta d'ideals está a l'ordre del dia, mes cap dupte nos cab de que 'ls mateixos que així 'ns califican, en las estonas d'enuig de sa vida positivista, compreen que estém en possessió de la veritat, de lo que vol lo poble, de lo que 'l treball necessita.

(Acabarà.)

Secció oficial

REGISTRE CIVIL

del dia 12 de Febrer de 1903

Naixements

Cap

Matrimonis

Joseph Vallés ab Antonia Barrera.—Joan Perez ab Maria Cailà.—Ramon Salvadó ab Antonia Guinjoan.—Anton Escolá ab Manuela Ruiz.—Francisco Carbonell ab Teresa Barberá.

Defuncions

Cap

Calendari catalá

Sant d'avuy.—S. Benigne

Sant de demá.—S. Valentí

Surt lo SOL a las 6 h. y 49 m. y s'pon a las 5 h. 23 m.; surt la LLUNA a las 7 h. 35 m. y s'pon a las 7 h. 30 m.

MERCATS

Dillams de cada setmana, Reus.—Dimecres, Valls.—Dijous, Vendrell y Esplugas de Francolí.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Esplugas de Francolí.

SECCIÓ METEOROLÓGICA

OBSERVACIONS

del dia 12 de Febrer de 1903, facilitadas per don Artur Porta, sucesor de R. Gispert.

Horas d'observació	Barómetro aneroides	Gran d'humidat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 horas	Estat del Cel
9	765	75			Ras
15	762	85		2'	Ras

Horas d'observació	TEMPERATURAS			VEN. Dirección	NUVOLS	
	Máxim	Minim	Ter. tip.		Clase	Cantit.
9	Sol 22	5	10	S.		
15	Sol 18		17	S.		

CONSELL DE MINISTRES

Després del Consell de ministres celebrat a la Presidencia, s'ha facilitat a la premsa la següent nota oficiosa.

Lo ministre de Gracia y Justicia ha donat compte del expedient relatiu a la formalisació de las inscripcions al registre dels desapareguts en lo naufragi del "Reina Regente," que ha sigut aprovat.

Lo ministre d'Estat ha donat compte també als seus companys d'algunas modificacions convingudas pera la extradició de criminals ab Bélgica.

Lo ministre d'Hisenda ha donat compte de altre expedient sobre 'l non contracte de arrendament del impost de Cédulas a Guipúzcoa.

També ha donat a coneixer la distribució de fondos del mes, y s'han exposat per ell y per varis dels demés ministres las linias generals sobre la formació dels seus pressupostos respectius y modificació d'alguns serveys.

A proposta del ministre d'Hisenda s'ha discutit sobre la concessió de pensions remuneratorias d'Ultramar, acordantse deixar sense efecte 'l Real decret de 10 de Juliol de 1902, quedant en vigor lo disposat per l'article octau del Real decret de 8 de Maig de 1901 y en la lley de 12 de Maig de 1877.

S'ha discutit y aprovat lo reglament ab lo Real decret de 17 de Mars de 1900 y lleys

posteriors, relativas a la expropiació per motiu de seguretat del Estat.

Lo ministre de Marina ha donat compte de varis expedients de penyoras administrativas acordantse sobre ellas los trámits que havian de seguir.

Ha donat compte també del projecte de construcció de la dársena del dich de la Carraca, al efecte de que sobre l'assumpto informi 'l ministre d'Hisenda.

Per fi ha informat al Consell sobre la necessitat del servey en l'allistament de barcos.

DEL ESTRANJER

París 12.

Varias noticias

M. Delcassé ha declarat al Consell de ministres que ell preven un próxim arreglo del conflicte de Venezuela.

Los telegramas desmenteixen lo trenca ment de relacions entre Meneik y Fransa, essent las relacions del tot corals.

La Cambra de diputats ha designat una comissió encarregada de examinar l'oportunitat de processar al diputat M. Selle.

Deu diputats son contraris del processament.

La Comissió del pressupost

La Comissió del pressupost ha celebrat sessió aquesta nit y ha redactat una esmena que será sotmesa a M. Rouvier.

Com se preven que hi haurá molts drets que establir sobre la fabricació dels licors, M. Rouvier, Mongeot, Bastany y Poincaré, celebrarán una llarga conferencia.

Naufragi

Telegrafia de Nova-York que ha naufragat aprop de las illas Bermudas lo vapor americá "Matinana".

Los passatgers y la tripulació s'han salvat.

Condemna de Rubino

Ha acabat la vista de la causa instruhida contra Rubino, autor del atentat regi.

Ha sigut condemnat a presiri per tota la vida.

Lo procés Humbert

Avuy ha tingut lloch la primera vista del procés Humbert-Cattani. Una inmensa gentada omplenava 'ls salons de l'Andieucia y rodejava 'ls encontorns del edifici.

Al donarse principi a la sessió l'espectació era grandíssima.

Teresa Humbert acusá a Cattani d'haverli deixat una quantitat insignificant, reclamantli després 400.000 franchis.

Mme. Humbert demaná que comparegués Mr. de Valle, advocat de Cattani, per la comprobació d'aquest fet.

Frederich Humbert declaró en los mateixos termes y digné que provaria la complicitat de molts personatjes polítichs.

Conferencia

En la conferencia celebrada aquest mati per Mrs. Rouvier, Donner, Mongeat, Bertheaux y Poincaré y alguns representants del Parlament, no fou possible arribar a cap acort.

La princesa de Saxonia

Un telegrama de Dresde anuncia que ahir tingué lloch a porta tancada la primera audiencia del proces del divorci de la princesa de Saxonia.

Una seqüestrada

Comunican de Saint Ettiene que ha sigut trobada una dona, anomenada Agustina Chavannes, seqüestrada per uns cosins seus, ab l'objecte d'apoderarse d'una herencia de cent mil franchis.

Feya vint anys que estava seqüestrada. Té 54 anys, pero 'l seu cos ab pron feiras ne representa 12.

L'estat en que fou trobada no es pera descriu.

Pera fersen càrrech n'hi ha prou ab lo següent detall: al aixecarla del jas en que es-

tava li va caure una unglia del peu que tenia set centímetres de llarg y un y mitg de gruix.

De Venezuela

Comunican de Washington que la situació segueix igual en lo referent al conflicte venezolá.

Las negociacions en sentit amistós entre 'ls representants de las potencias aliadas y Mr. Bowen segueixen, obrant aquet per compte propi, sense intervenirhi 'ls Estats Units.

La opinió de Mr. Bowen es que deuen continuar en rigor los tractats comercials y altres convinguts entre las potencias aliadas y Venezuela.

Aquesta opinió contribuirá a que desapareixi la desconfiansa que tenian las potencias aliadas, puig temian que quedessin sense efecte 'ls tractats existents, en perjudici dels respectius interessos.

ELECTORALS

Llegim en nostre benivolgut confrare "La Veu de Catalunya":

Nostre distingit amic don Leonci Soler y March, proclamat candidat a la Diputació a Corts per Manresa, está rebent tots los dias manifestacions eloqüents de la seguretat del seu triomf.

En los pobles del districte que darrerament ha visitat, se l'ha rebut ab una simpatía y respecte unánims, manifestantse tot lo cos electoral disposat a que s'eviti aquesta vegada, lo que va passar a l'altra, aixó és, que havent triomfat en tota la linia 'l senyor Soler y March, las malas arts d'uns quants vividors sense escrúpols dificultessin l'aprobació del acta al Congrés, quedant aquet districte sense que podés fer sentir la seva veu al Parlament.

Aixó aquesta vegada no passará, y per molt que burxi l'alcalde de Manresa senyor Pius y Palá, republicá ministerial, y los caciquistas den Planas y los casiquistas den Junoy, la votació donará una brillantíssima victoria al nostre esclarit company senyor Soler y March.

Més, per si aixó no fos prou, a part dels vots, hi haurá lo que cal que 'ls electors no abandonin may, y es energia pera fersels respectar.

La Lliga Regional y la Associació Obrera Catalanista de Manresa, y la Agrupació Catalanista de Sallent, que han proclamat també oficialment la candidatura del senyor Soler y March, treballan ab lo millor zel y ab complet éxit en la propaganda.

Dintre pochos dias s'anunciará la celebració d'alguns meetings electorals en aquest districte.

CRONICA

Per la brigada corresponent se procedeix a replantar los arbres de la carretera de Castellvell que han mort en las anteriors anyadas.

Ahir en lo correu del mitj dia van retornar a Barcelona los artillers que havia enviat lo govern pera conduir los carros durant la vaga passada.

També van retornar als seus punts d'origen bon número de guardias civils.

Per noticias rebudas de Palma de Mallorca s'ha sapigut la mort de la mare del ministre de la Governació don Anton Maura.

La Cábma de Comers d'aquesta ciutat, cumplint un acort pres en reunió anterior, li enviará una suntuosa corona pera figurar en lo seguici fúnebre.

Després del enterro que s'devia verificar ahir empendrá 'l ministre 'l retorn cap a Madrid.

Si 'ns es possible avisarem ab temps lo seu pas per aquesta ciutat a fi de que pugui

acudir a saludarlo lo major número possible de personas, donchs, segons nostras noticias, lo saludo que se li farà serà una grandiosa manifestació tant pel dol que l'afligeix en los actuals moments, com de simpatia per la efíca cooperació que ha tingut en la solució de la vaga d' aquesta ciutat.

Escritas las anteriores lineas hem sabut que lo ministre de la Governació pasará avuy per aquesta ciutat ab lo tren esprés.

Cualsevol que siga lo número de senyors regidors que avuy se reunexi, l' Exm. Ajuntament celebrará a l' hora de costum la sessió ordinaria de segona convocatoria.

Ahir va continuar lo trafecch pels carrers d' aquesta ciutat en gran escala.

Las agencias han treballat de debó al objecte de retirar las mercaderias amuntagadas als tinglados de las estaciones.

La Comissió dels gremis d' industrials y comerciants están gestionant de las compayias ferroviarias la rebaixa de las multas per retenció de material, poguent adelantar que per ara se tenen bonas noticias de que 's rebaixará un tant per cent molt crescut de lo que deuria pagarse.

Fa alguns dias que 's torna a trobar encalmat lo comerç dels vins.

Los comerciants d' aquesta plassa apenas se volen mirar las mostras que 's portan los corredors. Se fan molt pocas vendas.

Ahir practicaren exercicis de tir al blanch pels voltants de Castellvell, forsas del Regiment que guarneix aquesta ciutat.

S' ha rebut en nostra redacció lo número de la revista "Hispania" corresponent al pasat mes de Desembre.

Dit número, qu' es notabilíssim, està dedicat al notable arquitecte y diputat catalanista en Lluís Domenech y Montaner.

Ahir foren llibertats de la presó 's sis detinguts per motius de la vaga passada. També 's va donar la llibertat a cinch homes y una dona que foren empresonats per altres motius.

Se troban vacants las plassas de metje titular d' Arbolí y Farmacéutich municipal de Fatarella.

Los aspirants a ditas plassas tindrán de presentar sas sollicituts dins lo terme de trenta dias.

L' Ajuntament de Palma de Mallorca ha acordat subvencionar ab 400 pessetas al creador del "Diccionari Catalá," l' eminent doctor don Antón M.ª Alcover, pera contribuir a la gran obra empresa per dit senyor.

Per la secció d' Industria y Agricultura del ministeri d' Obras públicas s' ha dirigit un cuestionari als alcaldes pera que contestin directament a la citada secció donant compte de tot cuan se refereix a l' industria a fi de preparar una lley de caràcter social.

En la referit cuestionari figurarán detalls relacionats ab lo salari, l' habitació, alimentació y condicions en que treballan los obrers.

S' ha possessionat de l' escola de noys de Vallmoli lo mestre propietari don Pio Garcia Vivas.

Recordem als aficionats a cassar que 'l dia 1er. del actual ha comensat la veda pera la cassa de tota classe de moixóns, la que acabarà en 1er. de Setembre vinent.

Ab arreglo a lo disposat per l' article 100 de la vigent lley de reclutament, la revisió d' exencions otorgadas als mossos que en los anys 1901 y 1902 foren exclosos temporalment y exceptuats del servey militar actiu per curts de talla, defecte físich ó en virtut d' excepcions legals de las compresas en l' article 87 de la citada lley, tindrà lloch in-

mediatement després de acabada la classificació y declaració de soldats dels mossos concurrents al actual reemplás, quic acte donará comens lo dia vuyt del vinent mes de Mars.

Ho fem públich pera coneixement dels interterats.

Per consums se recaudaren en lo dia de ahir pessetas 1087'44.

Un dels aconteixements mes notables d' aquets temps, es l' invent del "Procediment Indio" del apotecari Pascual, exquisit producte que toona 'ls cabells blancs del color que s' han tingut a la juventut, sens que perjudiqui en lo mes mínim la salud, ni taqui la pell ni la roba, reproduceix lo cabell, priva sa caiguda y fa desapareixer completament la caspa.

Se ven en lo Carrer de la Font; número 13 y a las principals Perfumerias y Perruquerias.

Diposit general: J. Uriach y C.^a BARCELONA

D. MANEL DE PEÑARRUBIA
Procurador dels Tribunals

Ha trasladat son despatx a la
cambra de Sant Joan, número 30-3er.
TARRAGONA

FINALMENT JOH LECTORS!

Podém anunciar que ha sigut versut lo terrible mal venéreo y sifilitich. Pera detalls llegeixis en 4.ª plana, "Milagrosos confits ó Injecció anti-venéreo y Roob anti-sifilitich
CONSTANCI.

Secció comercial

CAMBIS CORRENTS

en lo dia d' ahir, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comerç de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner	Paper
Londres 90 díf.	—	33'	—
" 60 "	—	—	—
" 3 díf.	—	—	—
" vista.	—	33'45	—
Paris 90 díf.	—	—	—
" 8 díf.	—	—	—
" vista.	33'	—	33'20
Aix 8 0/0	—	—	—
Amberes 90 díf.	—	—	—
Marsella 90 díf.	—	—	—
" 8 díf.	—	—	—
" 4 vista.	—	—	—
Perpignan 90 díf.	'	'	'
" 3 díf.	'	'	'
Hamburgo 90 díf.	'	'	'
" 8 díf.	'	'	'
" vista.	'	'	'

Cambi anterior de

Valors locals	Diner.	Paper.	Oper.
Gas Reusense.		650	
Industrial Farinera.		675	
Banch de Reus de Descomptes y Prestams.		750	
Manufacturera de Cottons.	100	110	
C. Reusense de Tranvias.		30	
C. ^a Reusense de Tranvias privilegiadas 5 per 100.		825	
Electra Reusense.			
Manicomi de Reus.			

J. MARSANS ROF Y FILLS

REPRESENTANT, F. CABRÉ GONZALEZ
Carrer Santa Ana, 19.
Cotisació a Barcelona a las 16 d' ahir
Interior 77'02 BARCELONA
Amortisable 5 p 97'97 Francs 33'20
Colonial 67'12 Lliuras 33'50

Mercantil	MADRID
Norts	64'50 Interior 76'98
Alicants	99'45 Francs 33'20
Orenses	30'10 PARIS
Obs. Fransa 2 1/4	58'12 Exterior 90'65
Id. Almansa 5 0/0	104'— Nortes 231'
Id. Id. ayg	— Alicants 355'

Ordres de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors. Descompte de cupons. Compra de monedas d' or y bitllets estrangers. Giros sobre Barcelona, Madrid y Paris.

BOLSI DE REUS

Carrer Monterols, 27

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde d' ahir.

Interior	74'92	Cubas del 68	—
Colonial	—	Cubas del 90	—
Orenses	30'05	Amortisable	95'90
Norts	63'70	Ob. 5 p % Almansa	103'75
Alicants	99'30	Id. 3 p % Fransas	57'92
Vitalici V.	—	Id. 3 p % Orense	50'68

PARIS MADRID

Exterior	—	Interior	75'—
----------	---	----------	------

— GIROS —

Paris	33'15	Londres	33'48
-------	-------	---------	-------

TELEGRAMA DE PARIS

Exterior.	—
Portugués	—
Rio Tinto.	—
Norts.	—
Alicants.	—

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los paisos.

ANUNCIS PARTICULARS

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS
HORT DE PAU ABELLO
Se ven en lo carrer del Roser, 4.

CLÍNICA DE MASSATJE

DE
P. DURÁN, METJE-CIRUJIA
Carrer Oset núm. 1, pis primer,
cantonada al de la Presó.—Reus

Ab lo massatge manual y vibratori s' obtenen rápidas y orpendents curacions en las enfermetats següents:

Articulars.—Esguinzes, Torceduras, Lumbago (luminat,) Luxacions, Fracturas Artritis traumáticas, etc.

Nerviosas.—Insomni, Histerisme, Jaqueca (migranya), Gastralgia, Enteralgia, Sciatica, Corea (ball de San Vico), Ataxia locomotriu, Tremolor en las mans dels escribes, etc.

Generals.—Anemias, Clorosis, Asma esencial, Palpitacions, Dispepsias, Astringencies de ventre y Cálculs renals y hepáticos, etc.

OBRA NOVA

FLORESCENCIA
Aplech d' ensaigs literaris d' en Hortensi Güell.
2 PESSETAS

De Venda en lo kiosco de D. Pau Balart, Plaza de la Constitución y en la llibreria de D. Pere Tost, Arrabal baixa de Jesús.

B. SANTOS Y VALL

Ofereix sa cooperació activa y formal als catalans, no residents a Madrid, qu' hi tingan ó vulgan establirhi negoci.

Alcalá, 110, 2n. dta.—MADRID.

Cambra Agrícola de Reus y sa Comarca

Ahoros quimichs
La Cambra te a disposició dels senyors socios, abonos quimichs y sas primeras materias, pera la propra sembra, arbrat y vinya. Garantizada sa pureza. Prens de cost. Reus 1er. Novembre 1902.

APRENENT

Se 'n necessita un en aquesta impremta.

TELEGRAMAS

Madrid 12.

Festa republicana

Al centre d' obrers republicans del carrer de la Encomienda s' ha celebrat una vetllada pera commemorar la fetxa de la proclamació de la república, havent fet us de la paraula los senyors Morriones, Juncal, Zelaya y Catalana, de la "Juventut Republicana", abogant per la unió y l' restabliment de la República, y atacant lo programa del senyor Canalejas.

Defunció

Telegrafian de cartagena que ha mort en aquella ciutat l' inspector general de Sanitat de la Armada, en Joseph Pareja.

Los canalejistas

Lo comité canalejista del districte de la Inclusa ha acordat presentar la candidatura dels senyors Cemborain y Canalejas.

Los obrers del Arsenal

Comunican de San Fernando (Cádiz) que, malgrat la crida que feu una comissió de obrers als seus companys de la maestranza del Arsenal invitantlos a secundar la vaga, molts d' aquets demanaren auxili per por de coaccions.

Detenció

Telegrafian de Valencia que l' Governador civil, havent rebut una confidencia de que n' Eustaquí Romero, corredor de comerç, havia fugit en companyia de son germá Antoni deixant un descobert de un milió doscentas mil pessetas, lo feu agafá per l' guardia civil al poble de Arcidet.

Fou escorcollat, trobantsehi dos mil quatre centas pessetas.

Declará que no sabia ahont parava l' seu germá.

La mare d' en Maura

Lo senyor Silvela ha rebut un telegrama del ministre de la Governació participantli la mort de la seva mare ocorreguda ahir matí a Palma.

Los liberals

S' ha dit que l' senyor Montero Rios no firmará los documents electorals redactats per la ponencia d' ex-ministres liberals.

Ahir tarde va reunirse a casa del Marqués de la Vega de Armijo la Junta electoral, havent acordat enviar una carta al senyor Montero Rios demanantli son concurs.

Los tetuanistas

Dintre de pochos dias se reuniran los tetuanistas baix la presidencia del senyor Sánchez Bustillo.

Sobre una vaga

Interrogat lo chefe del Govern sobre l' rumor que ha correput referent als travalla que s' están fent per alguns elements pera promoure una vaga general lo mes de Maig a Madrid, ha dit lo senyor Silvela que no tenia fonament tot quan se refereix a u' aquest assumpto.

Del Marroch

Tánger.—Las darreras cartas de Fez donan los següents detalls de la lluyta sostinguda entre la kábila de Beni-Warai y la de Riatta pera rescatar lo pretendent.

Segons aquets informes, en aquella lluita lo Roghi va resultar ferit al bras esquer.

L' exercit imperial avansa cap a Tazza, haventse deturat al territori de la kábila de Maraya, pera castigar als partidaris del Roghi, cremant robas y efectes dels aduars.

Després d' aquest combat, lo ministre de la Guerra del Sultá ha enviat a Fez alguns caps tallats als rebeldes.

Un altre despatx de Tánger din que l' pretendent se troba al territori de la kábila de Giata.

Afegeix que l' ministre de la Guerra se dirigeix cap al Nort pera posar terme a la rebelió.

SERVEY DE FERROCARRILS

NOU HORARI

LINEA DELS DIRECTES

De Reus a Barcelona

Table with 2 columns: Train type and time. Rows include Surtida Correu 4'53 matí; arribada 8'34 matí, Exprés 7'05 " " 9'14 " etc.

De Barcelona a Reus

Table with 2 columns: Train type and time. Rows include Surtida Merc. 5'15 matí; arribada 3'06 trde, Mixto 6'01 " " 11'30 matí etc.

Table with 2 columns: Train type and time. Rows include De Reus a Saragossa, Surtida Correu 1'35 trde. arribada 8'35 nit, Mixto 7'57 " " 6'36 matí etc.

LINEA DEL NORT

De Reus a Lleyda

Table with 2 columns: Train type and time. Rows include Surtida Correu 8'29 matí; arribada 11'35 matí, Mixto 6'05 trde. " 9'57 nit etc.

Table with 2 columns: Train type and time. Rows include Lo tren que va col·locat en últim terme no més arriba a Vimbondi, De Lleyda a Reus, Surtida Mixto 5'28 matí; arribada 9'29 matí etc.

Table with 2 columns: Train type and time. Rows include De Reus a Tarragona, Surtida Mixto 8'16 matí; arribada 8'45 matí, Merc. 9'44 " " 10'18 " etc.

FERRO-CARRIL ECONOMICH

DE REUS A SALOU

Servey de trens que regeix desde 1 dia 29 Setembr de 1902. Sortidas de Reus: al matí 4'10.—10.—A la tarde a las 2'47.—4'15. Sortidas de Salou: al matí a las 4'56.—11'04. A la tarde a las 5'32 y 7'40.

FONDA Y RESTAURANT D'EUROPA

D. ANTON BARDOY HABITACIONS Y SERVEYS INMILLORABLES CARRER DE EN MEDIO, 1 CASTELLÓ-DE LA PLANA

MILAGROSOS CONFITS

ó injecció antivenérea y roob antisifilítich

COSTANZI

Mils y mils de celebritats mélicas, després d'una llarga experiència, s'han convenut y certificat, que pera curar radicalment, ab dos ó tres dias la purgació recient y ab cinch ó sis dias la crónica, gota militar, úlceras, flux blanc de las donas, arenilla, catarro de la "vejiga", escossors uretrals, càlculs, retencions d'orina, y ab 20 ó 30 dias los extrenyiments uretrals (estrechez) encar que sigan crónicas de més de 20 anys, evitant las perillósissimas sondas, no hi ha medicament més milagros que'ls CONFITS é Injeccions Costanzi.

Societat general de Transports marítims a vapor de Marsella

SERVEYS DEL MES DE JENER DE 1903 LINEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA Sortirà de Barcelona lo 21 de Jener directament pera Montivideo y Buenos Ayres lo magnífich y ràpit vapor francés

ESPAÑE

Consignataris a Barcelona, Ripol y Compañia, Dormitori de Sant Francesch, 25, principal.—BARCELONA.

PERA VIURER BE

estar sempre de bon humor y pera precaveres de tota classe de enfermetat y infecció, es precis fer constant us del Elixir Verdi.—No es coneix cap cas de persona que fent un us moderat, pero constant d'aquest milagros elixir, haigi caygut malalt del estómach ó de febre, Las personas sanas deuen pendren pera no caurer malatas; las que están malatas, las endebles, malhamoradas deuen pendrel pera posarse bonas.

LAGRESHAM

COMPANYIA INGLESA de seguros sobre la vida y de rentas vitalicias FUNDADA L'ANY 1848

Pólissas indisputables—Beneficis capitalissats Primas molt moderadas

La Gresham té constituit lo diposit exigít per las Lleys fiscals vigents com garantía per los seus assegurats a Espanya.

Oficina pera Catalunya: Plasa de Catalunya, BARCELONA Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell. A Reus: dirijirse a don LLUIS DE PEDRO, Plasa de Prim.

LA PALATINE

Compañia inglesa de segurs contra incendis, explosions y accidents

Oficina pera Catalunya: Plasa de Catalunya, 9, BARCELONA. A Reus: dirijirse a D. LLUIS DE PEDRO, Plasa de Prim.

TALLER DE CAMISERIA

DE JOSEPH MARTORELL

MONTEROLS 40--REUS

Novetats en corbateria, géneros de punt, roba blanca pera senyora, botons y botoneduras pera camisas, paraigüas, sombrillas, bastons, petacas, ciguarreras, carteras, tergeters, moneders, boquillas y elástichs. Agullas pera corbatas. Se fan a mida camisas, calsetets, colls y punys.

TALLER DE ESCULTOR Y DAURADOR

DE PERE DOMENECH-ARRABAL BAIXA DE JESÚS 25, REUS

Especialitat en altars, capellas, templetas, columnas, reclinatorias, adornos y details arquitectórichs y esculptórichs pera iglesias, etc. Imatges de fasta y cartró-pedra de totas midas y models.

PREUS REDUÏTS

Table with multiple columns and rows, likely a list of items or prices, partially obscured and difficult to read.